

Jednostkowe sprawozdanie finansowe
Subfunduszu PKO Zabezpieczenia
Emerytalnego 2020

za rok zakończony dnia
31 grudnia 2016 roku

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	3
ZESTAWIENIE LOKAT	5
BILANS.....	7
RACHUNEK WYNIKU Z OPERACJI.....	8
ZESTAWIENIE ZMIAN W AKTYWACH NETTO	9
NOTY OBJAŚNIAJĄCE.....	11
INFORMACJA DODATKOWA.....	19

WPROWADZENIE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1. Dane Subfunduszu

Nazwa Subfunduszu: **Subfundusz PKO Zabezpieczenia Emerytalnego 2020** („Subfundusz”) wydzielony w ramach PKO Zabezpieczenia Emerytalnego specjalistyczny fundusz inwestycyjny otwarty („PKO Zabezpieczenia Emerytalnego – sfo”).

Subfundusz PKO Zabezpieczenia Emerytalnego 2020 jest subfunduszem wydzielonym w ramach PKO Zabezpieczenia Emerytalnego – sfo, który jest specjalistycznym funduszem inwestycyjnym otwartym z wydzielonymi subfunduszami, działającym na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego, na podstawie ustawy o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi z dnia 27 maja 2004 r. (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r. poz. 1896 z późniejszymi zmianami) oraz statutu Funduszu.

Statut PKO Zabezpieczenia Emerytalnego – sfo zatwierdzony został decyzją Komisji Nadzoru Finansowego nr DFI/I/4033/11/19/12/U/13/5/AP z dnia 12 czerwca 2012 r. o udzieleniu zezwolenia na utworzenie PKO Zabezpieczenia Emerytalnego – specjalistyczny fundusz inwestycyjny otwarty.

PKO Zabezpieczenia Emerytalnego – sfo posiada osobowość prawną. Został wpisany do Rejestru Funduszy Inwestycyjnych prowadzonego przez Sąd Okręgowy w Warszawie VII Wydział Cywilny Rejestrowy pod numerem RFI 760 w dniu 18 czerwca 2012 r. Subfundusz nie posiada osobowości prawnej.

Subfundusz został utworzony na czas nieokreślony.

2. Opis celu inwestycyjnego, specjalizacji i stosowanych ograniczeń inwestycyjnych Subfunduszu

Celem Subfunduszu jest wzrost wartości aktywów Subfunduszu w wyniku wzrostu wartości lokat Subfunduszu.

Fundusz, realizuje cel inwestycyjny Subfunduszu poprzez lokowanie:

- do 60% wartości aktywów Subfunduszu w instrumenty dłużne będące przedmiotem oferty publicznej lub dopuszczone do obrotu na rynkach regulowanych lub będące przedmiotem obrotu na innych rynkach zorganizowanych oraz depozyty o terminie zapadalności dłuższym niż 7 dni i papiery wartościowe, co do których istnieje zobowiązanie drugiej strony do ich odkupu (buy / sell back);
- do 100% wartości aktywów Subfunduszu w jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne (w rozumieniu ustawy o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi) oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, spełniające kryteria określone w ustawie o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi, jeżeli, zgodnie ze statutem lub innym właściwym dokumentem, podstawową kategorią lokat tego funduszu lub tej instytucji są kategorie lokat, o których mowa w pkt 1;
- Proporcja pomiędzy poszczególnymi rodzajami lokat, będzie uzależniona od decyzji Towarzystwa popartych analizami dokonanymi przez Towarzystwo oraz danymi otrzymanymi ze źródeł zewnętrznych, z uwzględnieniem zasad dywersyfikacji lokat oraz innych ograniczeń inwestycyjnych określonych w ustawie o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi a także następujących zasad:
  - całkowita wartość lokat Subfunduszu, o których mowa w pkt 1 może wynosić od 0 do 60% wartości aktywów netto Subfunduszu;
  - całkowita wartość lokat Subfunduszu, o których mowa w pkt 2 może wynosić od 40 do 100% wartości aktywów netto Subfunduszu;
- Udział każdego z instrumentów finansowych wskazanych w ramach limitów, o których mowa w pkt 3 ma charakter zmienny co oznacza, że górną granicę danego limitu może stanowić każdy z instrumentów finansowych wskazanych w tym limicie.
- W ramach lokat, o których mowa w pkt. 1 i 2 Subfundusz może lokować do 50% swoich Aktywów w jednostki uczestnictwa każdego z następujących subfunduszy wydzielonych w PKO Parasolowy – funduszu inwestycyjnym otwartym:
  - PKO Papierów Dłużnych Plus.,
  - PKO Obligacji Długoterminowych,
  - PKO Skarbowy,
  - PKO Rynku Pieniężnego.

PKO Zabezpieczenia Emerytalnego – sfo może zawierać na rzecz Subfunduszu umowy, których przedmiotem będą instrumenty pochodne, w tym niewystandaryzowane instrumenty pochodne, zarówno w celu ograniczenia ryzyka inwestycyjnego jak i w celu zapewnienia sprawnego zarządzania portfelem Subfunduszu.

Szczegóły stosowanych przez Subfundusz ograniczeń inwestycyjnych określone są w ustawie o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi, Statucie PKO Zabezpieczenia Emerytalnego – sfo oraz prospekcie informacyjnym PKO Zabezpieczenia Emerytalnego – sfo.

3. Dane Towarzystwa będącego organem Subfunduszu

Nazwa, siedziba Towarzystwa:
PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.
ul. Chłodna 52, 00-872 Warszawa

Towarzystwo zostało wpisane do Rejestru Przedsiębiorców prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000019384.

4. Okres sprawozdawczy i dzień bilansowy

Jednostkowe sprawozdanie finansowe Subfunduszu PKO Zabezpieczenia Emerytalnego 2020 obejmuje rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 r. Dniem bilansowym jest 31 grudnia 2016 r.

5. Kontynuacja działalności Subfunduszu

Jednostkowe sprawozdanie finansowe Subfunduszu PKO Zabezpieczenia Emerytalnego 2020 sporządzone zostało przy założeniu kontynuowania działalności przez Subfundusz w dającej się przewidzieć przyszłości, tj. przez okres co najmniej 12 miesięcy od dnia bilansowego. Nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania działalności Subfunduszu.

6. Podmiot, któremu powierzono badanie sprawozdania finansowego Subfunduszu

Badanie jednostkowego sprawozdania finansowego Subfunduszu PKO Zabezpieczenia Emerytalnego 2020 za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 r. powierzono KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. z siedzibą w Warszawie, ul. Inflancka 4A, wpisanej na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod numerem 3546.

7. Kategorie jednostek uczestnictwa Subfunduszu

Na dzień 31 grudnia 2016 r. Subfundusz oferował jednostki uczestnictwa następujących kategorii: A, E oraz F. Podział na kategorie związany jest z metodą pobierania opłat manipulacyjnych oraz opłat za zarządzanie.

Tabela maksymalnych stawek:

kategoria j.u.	A	E	F
opłata manipulacyjna (% kwoty podlegającej nabyciu)	2,00	1,00	-
wynagrodzenie dla Towarzystwa (% w skali roku)	4,00	1,50	1,50

Subfundusz ustala wartość aktywów netto oraz wartość aktywów netto Subfunduszu przypadającą na grupy kategorii jednostek uczestnictwa A, E oraz F różniących się od siebie wysokością pobieranego wynagrodzenia Towarzystwa za zarządzanie.

Na dzień bilansowy Subfundusz wyemitował jednostki uczestnictwa kategorii A, E oraz F.

ZESTAWIENIE LOKAT

Tabela główna

SKŁADNIKI LOKAT	31.12.2016			31.12.2015		
	Wartość według ceny nabycia w tys. zł	Wartość według wyceny na dzień bilansowy w tys. zł	Procentowy udział w aktywach ogółem	Wartość według ceny nabycia w tys. zł	Wartość według wyceny na dzień bilansowy w tys. zł	Procentowy udział w aktywach ogółem
Akcje	-	-	-	-	-	-
Warranty subskrypcyjne	-	-	-	-	-	-
Prawa do akcji	-	-	-	-	-	-
Prawa poboru	-	-	-	-	-	-
Kwity depozytowe	-	-	-	-	-	-
Listy zastawne	-	-	-	-	-	-
Dłużne papiery wartościowe	62 799	62 031	14,97	10 821	10 519	4,87
Instrumenty pochodne*	-	-	-	-	-	-
Jednostki uczestnictwa	301 168	312 552	75,41	183 558	191 182	88,53
Certyfikaty inwestycyjne	-	-	-	-	-	-
Tytuły uczestnictwa emitowane przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą	-	-	-	-	-	-
Wierzytelności	-	-	-	-	-	-
Weksle	-	-	-	-	-	-
Depozyty	-	-	-	-	-	-
Waluty	-	-	-	-	-	-
Nieruchomości	-	-	-	-	-	-
Statki morskie	-	-	-	-	-	-
Inne	-	-	-	-	-	-

* W pozycji instrumenty pochodne w tabeli głównej wykazane są zarówno instrumenty o wycenie dodatniej i ujemnej. W bilansie dodatnia wartość instrumentów pochodnych wykazana jest jako składnik lokat, natomiast wartość ujemna prezentowana jest w zobowiązaniach.

Tabele uzupełniające

DŁUŻNE PAPIERY WARTOŚCIOWE	Rodzaj rynku	Nazwa rynku	Emitent	Kraj siedziby emitenta	Termin wykupu	Warunki oprocentowania	Wartość nominalna jednego papieru w zł	Liczba	Wartość według ceny nabycia w tys. zł	Wartość według wyceny na dzień bilansowy w tys. zł	Procentowy udział w aktywach ogółem
1. O terminie wykupu do 1 roku											
a) Obligacje											
b) Bony skarbowe											
c) Bony pieniężne											
d) Inne											
2. O terminie wykupu powyżej 1 roku											
a) Obligacje											
DS0726 (PL0000108866)	Inny aktywny rynek	TBS Poland	Skarb Państwa	Polska	2026-07-25	Stałe 2,50%	1 000,00	40 800	38 363	37 625	9,08
PS0719 (PL0000108148)	Inny aktywny rynek	TBS Poland	Skarb Państwa	Polska	2019-07-25	Stałe 3,25%	1 000,00	23 500	24 436	24 406	5,89
b) Bony skarbowe											
c) Bony pieniężne											
d) Inne											
Razem aktywny rynek regulowany											
Razem aktywny rynek nieregulowany											
Razem nienotowane na rynku aktywnym											
Razem											

JEDNOSTKI UCZESTNICTWA I CERTYFIKATY INWESTYCYJNE	Rodzaj rynku	Nazwa rynku	Nazwa i rodzaj funduszu	Liczba	Wartość według ceny nabycia w tys. zł	Wartość według wyceny na dzień bilansowy w tys. zł	Procentowy udział w aktywach ogółem
I. Jednostki uczestnictwa							
Subfundusz PKO Obligacji Długoterminowych - kat. I	Nienotowane na rynku aktywnym		Nie dotyczy	PKO Parasolowy - fio	821 533,712	170 882	176 079
Subfundusz PKO Papierów Dłużnych Plus - kat. I	Nienotowane na rynku aktywnym		Nie dotyczy	PKO Parasolowy - fio	719 093,954	119 785	125 655
Subfundusz PKO Skarbowy - kat. I	Nienotowane na rynku aktywnym		Nie dotyczy	PKO Parasolowy - fio	4 960,173	10 501	10 818
II. Certyfikaty inwestycyjne							
Razem aktywny rynek regulowany							
Razem aktywny rynek nieregulowany							
Razem nienotowane na rynku aktywnym							
Razem							

Tabele dodatkowe

GWARANTOWANE SKŁADNIKI LOKAT	Rodzaj	Łączna liczba	Wartość według ceny nabycia w tys. złotych	Wartość według wyceny na dzień bilansowy w tys. złotych	Procentowy udział w aktywach ogółem
1. Papiery wartościowe gwarantowane przez Skarb Państwa		0	0	0	0,00
2. Papiery wartościowe gwarantowane przez NBP		0	0	0	0,00
3. Papiery wartościowe gwarantowane przez jednostki samorządu terytorialnego		0	0	0	0,00
4. Papiery wartościowe gwarantowane przez państwa należące do OECD (z wyłączeniem Rzeczypospolitej Polskiej)		0	0	0	0,00
5. Papiery wartościowe gwarantowane przez międzynarodowe instytucje finansowe, których członkiem jest Rzeczpospolita Polska lub przynajmniej jedno z państw należących do OECD		0	0	0	0,00

GRUPY KAPITAŁOWE, O KTÓRYCH MOWA W ART. 98 USTAWY	Wartość według wyceny na dzień bilansowy w tys. złotych	Procentowy udział w aktywach ogółem
---	---	-------------------------------------

SKŁADNIKI LOKAT NABYTE OD PODMIOTÓW, O KTÓRYCH MOWA W ART. 107 USTAWY	Wartość według wyceny na dzień bilansowy w tys. złotych	Procentowy udział w aktywach ogółem
DS0726 (PL0000108866)	30 247	7,30
PS0719 (PL0000108148)	24 407	5,89

Papiery wartościowe emitowane przez międzynarodowe instytucje finansowe, których członkiem jest Rzeczpospolita Polska lub przynajmniej jedno z państw należących do OECD	Nazwa emitenta	Kraj siedziby emitenta	Rodzaj rynku	Nazwa rynku	Liczba	Wartość według ceny nabycia w tys. złotych	Wartość według wyceny na dzień bilansowy w tys. złotych	Procentowy udział w aktywach ogółem
					0	0	0	0,00

BILANS

(w tysiącach złotych z wyjątkiem liczby i wartości aktywów netto na jednostkę uczestnictwa)

BILANS	31.12.2016	31.12.2015
I. Aktywa	414 496	215 944
1. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	33 624	12 174
2. Należności	6 289	2 069
3. Transakcje przy zobowiązaniu się drugiej strony do odkupu	0	0
4. Składniki lokat notowane na aktywnym rynku, w tym:	62 031	10 519
- dłużne papiery wartościowe	62 031	10 519
5. Składniki lokat nienotowane na aktywnym rynku, w tym:	312 552	191 182
- dłużne papiery wartościowe	0	0
6. Nieruchomości	0	0
7. Pozostałe aktywa	0	0
II. Zobowiązania	19 405	269
III. Aktywa netto (I-II)	395 091	215 675
IV. Kapitał subfunduszu	387 621	209 156
1. Kapitał wpłacony	454 838	244 634
2. Kapitał wypłacony (wielkość ujemna)	-67 217	-35 478
V. Dochody zatrzymane	-2 915	-779
1. Zakumulowane, nierozdysponowane przychody z lokat netto	-3 062	-1 702
2. Zakumulowany, nierozdysponowany zrealizowany zysk (strata) ze zbycia lokat	147	923
VI. Wzrost (spadek) wartości lokat w odniesieniu do ceny nabycia	10 385	7 298
VII. Kapitał subfunduszu i zakumulowany wynik z operacji (IV+V+/-VI)	395 091	215 675
Liczba jednostek uczestnictwa	35 011 905,378	19 271 898,276
Kategoria A	4 117 230,179	3 156 417,650
Kategoria E	29 090 427,433	14 830 094,357
Kategoria F	1 804 247,766	1 285 386,269
Wartość aktywów netto na jednostkę uczestnictwa (w złotych)		
Kategoria A	11,12	11,07
Kategoria E	11,31	11,21
Kategoria F	11,32	11,21

RACHUNEK WYNIKU Z OPERACJI

(w tysiącach złotych z wyjątkiem wyniku z operacji przypadającego na jednostkę uczestnictwa)

RACHUNEK WYNIKU Z OPERACJI	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2015 - 31.12.2015
I. Przychody z lokat	1 108	207
1. Dywidendy i inne udziały w zyskach	0	0
2. Przychody odsetkowe	646	153
3. Dodatnie saldo różnic kursowych	461	54
4. Pozostałe	1	0
II. Koszty subfunduszu	2 468	1 143
1. Wynagrodzenie dla towarzystwa	2 459	1 142
2. Wynagrodzenia dla podmiotów prowadzących dystrybucję	0	0
3. Opłaty dla depozytariusza	0	0
4. Opłaty związane z prowadzeniem rejestru aktywów subfunduszu	2	1
5. Opłaty za zezwolenia oraz rejestracyjne	0	0
6. Usługi w zakresie rachunkowości	0	0
7. Usługi w zakresie zarządzania aktywami subfunduszu	0	0
8. Usługi prawne	0	0
9. Usługi wydawnicze, w tym poligraficzne	0	0
10. Koszty odsetkowe	0	0
11. Ujemne saldo różnic kursowych	0	0
12. Pozostałe	7	0
III. Koszty pokrywane przez towarzystwo	0	0
IV. Koszty subfunduszu netto (II-III)	2 468	1 143
V. Przychody z lokat netto (I-IV)	-1 360	-936
VI. Zrealizowany i niezrealizowany zysk (strata)	2 311	2 824
1. Zrealizowany zysk (strata) ze zbycia lokat, w tym:	-776	953
- z tytułu różnic kursowych	4	-5
2. Wzrost (spadek) niezrealizowanego zysku (straty) z wyceny lokat, w tym:	3 087	1 871
- z tytułu różnic kursowych	0	0
VII. Wynik z operacji	951	1 888
Wynik z operacji przypadający na jednostkę uczestnictwa (w złotych)		
Kategoria A	0,03	0,10
Kategoria E	0,03	0,10
Kategoria F	0,03	0,10

ZESTAWIENIE ZMIAN W AKTYWACH NETTO

(w tysiącach złotych z wyjątkiem liczby i wartości aktywów netto na jednostkę uczestnictwa)

ZESTAWIENIE ZMIAN W AKTYWACH NETTO	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2015 - 31.12.2015
I. Zmiana wartości aktywów netto	179 416	119 513
1. Wartość aktywów netto na koniec poprzedniego okresu sprawozdawczego	215 675	96 162
2. Wynik z operacji za okres sprawozdawczy (razem), w tym:	951	1 888
a) przychody z lokat netto	-1 360	-936
b) zrealizowany zysk (strata) ze zbycia lokat	-776	953
c) wzrost (spadek) niezrealizowanego zysku (straty) z wyceny lokat	3 087	1 871
3. Zmiana w aktywach netto z tytułu wyniku z operacji	951	1 888
4. Dystrybucja dochodów (przychodów) subfunduszu (razem)	0	0
a) z przychodów z lokat netto	0	0
b) ze zrealizowanego zysku ze zbycia lokat	0	0
c) z przychodów ze zbycia lokat	0	0
5. Zmiany w kapitale w okresie sprawozdawczym (razem), w tym:	178 465	117 625
a) zmiana kapitału wpłaconego (powiększenie kapitału z tytułu zbytych jednostek uczestnictwa)	210 204	134 973
b) zmiana kapitału wypłaconego (zmniejszenie kapitału z tytułu odkupionych jednostek uczestnictwa)	-31 739	-17 348
6. Łączna zmiana aktywów netto w okresie sprawozdawczym	179 416	119 513
7. Wartość aktywów netto na koniec okresu sprawozdawczego	395 091	215 675
8. Średnia wartość aktywów netto w okresie sprawozdawczym	289 556	131 732
II. Zmiana liczby jednostek uczestnictwa	15 740 007,102	10 559 895,414
1. Zmiana liczby jednostek uczestnictwa w okresie sprawozdawczym	15 740 007,102	10 559 895,414
a) liczba zbytych jednostek uczestnictwa	18 553 689,348	12 131 461,281
Kategoria A	2 077 969,340	2 103 967,027
Kategoria E	15 863 121,596	9 486 454,764
Kategoria F	612 598,412	541 039,490
b) liczba odkupionych jednostek uczestnictwa	2 813 682,246	1 571 565,867
Kategoria A	1 117 156,811	753 766,283
Kategoria E	1 602 788,520	774 290,674
Kategoria F	93 736,915	43 508,910
c) saldo zmian	15 740 007,102	10 559 895,414
Kategoria A	960 812,529	1 350 200,744
Kategoria E	14 260 333,076	8 712 164,090
Kategoria F	518 861,497	497 530,580
2. Liczba jednostek uczestnictwa narastająco od początku działalności subfunduszu, w tym:	35 011 905,378	19 271 898,276
a) liczba zbytych jednostek uczestnictwa	41 171 556,321	22 617 866,973
Kategoria A	6 403 824,641	4 325 855,301
Kategoria E	32 811 997,280	16 948 875,684
Kategoria F	1 955 734,400	1 343 135,988
b) liczba odkupionych jednostek uczestnictwa	6 159 650,943	3 345 968,697
Kategoria A	2 286 594,462	1 169 437,651
Kategoria E	3 721 569,847	2 118 781,327
Kategoria F	151 486,634	57 749,719
c) saldo zmian	35 011 905,378	19 271 898,276
Kategoria A	4 117 230,179	3 156 417,650
Kategoria E	29 090 427,433	14 830 094,357
Kategoria F	1 804 247,766	1 285 386,269
3. Przewidywana liczba jednostek uczestnictwa	35 011 905,378	19 271 898,276
Kategoria A	4 117 230,179	3 156 417,650
Kategoria E	29 090 427,433	14 830 094,357
Kategoria F	1 804 247,766	1 285 386,269
III. Zmiana wartości aktywów netto na jednostkę uczestnictwa		
1. Wartość aktywów netto na jednostkę uczestnictwa na koniec poprzedniego okresu sprawozdawczego		
a) Kategoria A	11,07	10,96
b) Kategoria E	11,21	11,06
c) Kategoria F	11,21	11,04
2. Wartość aktywów netto na jednostkę uczestnictwa na koniec bieżącego okresu sprawozdawczego		
a) Kategoria A	11,12	11,07
b) Kategoria E	11,31	11,21
c) Kategoria F	11,32	11,21
3. Procentowa zmiana wartości aktywów netto na jednostkę uczestnictwa w okresie sprawozdawczym (w skali roku)		
a) Kategoria A	0,45	1,00
b) Kategoria E	0,89	1,36
c) Kategoria F	0,98	1,54

ZESTAWIENIE ZMIAN W AKTYWACH NETTO	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2015 - 31.12.2015
4. Minimalna wartość aktywów netto na jednostkę uczestnictwa w okresie sprawozdawczym		
a) Kategoria A	11,02	10,81
b) Kategoria E	11,20	10,92
c) Kategoria F	11,20	10,91
- data wyceny		
Kategoria A	2016-12-02	2015-06-15 - 2015-06-17
Kategoria E	2016-01-18; 2016-01-20 - 2016-01-21; 2016-01-25; 2016-12-02;	2015-06-15 - 2015-06-16
Kategoria F	2016-01-18; 2016-01-20 - 2016-01-21; 2016-01-25;	2015-06-15 - 2015-06-16
5. Maksymalna wartość aktywów netto na jednostkę uczestnictwa w okresie sprawozdawczym		
a) Kategoria A	11,34	11,10
b) Kategoria E	11,52	11,24
c) Kategoria F	11,53	11,24
- data wyceny		
Kategoria A	2016-08-16; 2016-08-19; 2016-08-23; 2016-08-25 - 2016-08-29;	2015-11-16 2015-11-25 - 2015-11-27
Kategoria E	2016-08-26	2015-11-26 - 2015-11-27
Kategoria F	2016-08-26	2015-11-26 - 2015-11-27
6. Wartość aktywów netto na jednostkę uczestnictwa według ostatniej wyceny w okresie sprawozdawczym		
a) Kategoria A	11,12	11,07
b) Kategoria E	11,31	11,21
c) Kategoria F	11,32	11,21
- data wyceny	2016-12-30	2015-12-30
IV. Procentowy udział kosztów subfunduszu w średniej wartości aktywów netto (w skali roku), w tym:	0,85	0,87
1. Procentowy udział wynagrodzenia dla towarzystwa	0,85	0,87
2. Procentowy udział wynagrodzenia dla podmiotów prowadzących dystrybucję	0,00	0,00
3. Procentowy udział opłat dla depozytariusza	0,00	0,00
4. Procentowy udział opłat związanych z prowadzeniem rejestru aktywów subfunduszu	0,00	0,00
5. Procentowy udział opłat za usługi w zakresie rachunkowości	0,00	0,00
6. Procentowy udział opłat za usługi w zakresie zarządzania aktywami subfunduszu	0,00	0,00

NOTY OBJAŚNIAJĄCE

NOTA NR 1 – POLITYKA RACHUNKOWOŚCI SUBFUNDUSZU

1. Opis przyjętych zasad rachunkowości

W okresie sprawozdawczym rachunkowość Subfunduszu prowadzona była zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości z dnia 29 września 1994r. (Dz. U. z 2016 r., poz. 1047) oraz z rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości funduszy inwestycyjnych (Dz. U. z 2007 r. Nr 249 poz. 1859). Księgi rachunkowe prowadzone były odrębnie dla każdego subfunduszu.

1.1. Ujmowanie i prezentacja informacji w jednostkowym sprawozdaniu finansowym

Sprawozdanie finansowe sporządzone jest w języku polskim i w walucie polskiej. Dane wykazane są w tysiącach złotych za wyjątkiem wartości aktywów netto na jednostkę uczestnictwa oraz wyniku z operacji na jednostkę uczestnictwa wykazanych z dokładnością do 0,01 zł. Sprawozdanie jednostkowe Subfunduszu składa się z następujących elementów:

- Wprowadzenia do jednostkowego sprawozdania finansowego, zawierającego podstawowe dane identyfikujące Subfundusz, w tym zwięzły opis polityki inwestycyjnej Subfunduszu,
- Zestawienia lokat, składającego się z tabeli głównej, tabel uzupełniających oraz tabel dodatkowych zawierających szczegółowe dane o poszczególnych składnikach lokat Subfunduszu,
- Bilansu, prezentującego składniki aktywów i pasywów Subfunduszu, kapitały oraz zakumulowany wynik finansowy,
- Rachunku wyniku z operacji, prezentującego przychody i koszty Subfunduszu oraz zrealizowane i niezrealizowane zyski bądź straty Subfunduszu,
- Zestawienia zmian w aktywach netto, zawierającego między innymi dodatkowe informacje o zmianach ilościowych i wartościowych wyemitowanych przez Subfundusz jednostek uczestnictwa,
- Not objaśniających, zawierających dodatkowe informacje o posiadanych przez Subfundusz składnikach aktywów i pasywów oraz pozycjach rachunku wyniku.
- Informacji dodatkowej, zawierającej uzupełniające informacje, które mogłyby mieć wpływ na ocenę sprawozdania jednostkowego Subfunduszu,

Zestawienie lokat, Bilans, Rachunek wyniku z operacji oraz Zestawienie zmian w aktywach netto należy analizować łącznie z notami objaśniającymi i informacją dodatkową, które stanowią integralną część jednostkowego sprawozdania finansowego.

Roczne sprawozdanie finansowe podlega badaniu przeprowadzanemu przez biegłego rewidenta i jest publikowane wraz z raportem biegłego rewidenta z badania sprawozdania finansowego na stronie internetowej www.pkotfi.pl.

1.2. Ujmowanie w księgach rachunkowych operacji dotyczących Subfunduszu

- Operacje dotyczące Subfunduszu ujmowane były w księgach rachunkowych w okresie, którego dotyczyły.
- Nabywanie albo zbywanie składników lokat przez Subfundusz ujmowane było w księgach rachunkowych w dacie zawarcia umowy. W przypadku nabywania albo zbywania przez Subfundusz tytułów uczestnictwa emitowanych przez zagraniczne instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą lub jednostek uczestnictwa emitowanych przez fundusze zagraniczne, za moment zawarcia umowy uznaje się dzień, w którym – zgodnie ze statutem danego subfunduszu zagranicznego lub instytucji wspólnego inwestowania – następuje przydział lub odkupienie jednostek lub tytułów uczestnictwa.
- Nabyte składniki lokat ujmowane były w księgach rachunkowych według ceny nabycia uwzględniającej koszty związane z ich nabyciem, w szczególności prowizje maklerskie. Składnikom lokat nabytym nieodpłatnie została przypisana cena nabycia równa zeru.
- Składnikom lokat otrzymanym w zamian za inne składniki została przypisana cena nabycia wynikająca z ceny nabycia składników lokat wymienionych i ewentualnych dopłat lub otrzymanych przychodów pieniężnych.
- Dniem wprowadzenia do ksiąg zmiany kapitału wpłaconego bądź kapitału wypłaconego był dzień wyceny, w którym agent transferowy ujął zbycie lub odkupienie jednostek uczestnictwa w odpowiednim rejestrze.
- Zysk lub strata ze zbycia lokat wyliczana była metodą FIFO (najdroższe sprzedaje się jako pierwsze), polegającą na przypisaniu sprzedanym składnikom najwyższej ceny nabycia, a w przypadku składników wycenianych w wysokości skorygowanej ceny nabycia, oszacowanej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, najwyższej bieżącej wartości księgowej.
- W celu obliczenia wysokości podatku dochodowego od osób fizycznych, którego płatnikiem jest PKO Zabezpieczenia Emerytalnego - sfi, przyjęta została metoda FIFO, co oznacza, że Subfundusz w pierwszej kolejności dokonywał odkupienia jednostek uczestnictwa nabytych po najwyższej cenie.
- Operacje dotyczące Subfunduszu ujmowane były w walucie, w której zostały wyrażone, a także w walucie polskiej po przeliczeniu według średniego kursu wyliczonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski na dzień ujęcia tych operacji w księgach rachunkowych Subfunduszu.
- Naliczone przychody Subfunduszu obejmują w szczególności: przychody odsetkowe oraz dodatnie saldo różnic kursowych powstałe w związku z wyceną środków pieniężnych, należności oraz zobowiązań w walutach obcych.
- Przychody odsetkowe od dłużnych papierów wartościowych, wycenianych w wartości godziwej, naliczane były zgodnie z zasadami ustalonymi dla tych papierów wartościowych przez emitenta.
- Koszty operacyjne Subfunduszu obejmują w szczególności: wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie, koszty odsetkowe, opłaty związane z prowadzeniem rejestru aktywów oraz ujemne saldo różnic kursowych powstałe w związku z wyceną środków pieniężnych, należności oraz zobowiązań w walutach obcych. W księgach Subfunduszu codziennie tworzona była rezerwa na wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie oraz na inne koszty, które zgodnie ze Statutem są pokrywane przez Subfundusz. Płatności z tytułu kosztów

operacyjnych zmniejszały uprzednio utworzoną rezerwę. Wysokość tworzonej rezerwy na wynagrodzenie dla Towarzystwa za zarządzanie nie przekroczyła w skali roku poziomu statutowego limitu.

- l) Zobowiązania związane z funkcjonowaniem Subfunduszu obciążają wyłącznie aktywa Subfunduszu. Zobowiązania związane z funkcjonowaniem całego Subfunduszu obciążają aktywa Subfunduszu proporcjonalnie do udziału wartości aktywów netto Subfunduszu w wartości aktywów netto Subfunduszu.

1.3. Metody wyceny aktywów, z uwzględnieniem stosowanych metod klasyfikacji i wyceny składników lokat oraz zobowiązań Subfunduszu, aktywów netto i wyniku z operacji

Ustalanie wartości aktywów netto oraz wartości aktywów netto na jednostkę uczestnictwa

- a) W każdym dniu wyceny wyceniane były aktywa Subfunduszu oraz ustalone w złotych polskich:
  - i. wartość aktywów netto Subfunduszu,
  - ii. wartość aktywów netto na jednostkę uczestnictwa Subfunduszu.
- b) Wartość aktywów netto Subfunduszu ustalana była poprzez pomniejszenie wartości aktywów Subfunduszu o zobowiązania, związane wyłącznie z funkcjonowaniem tego Subfunduszu oraz o część zobowiązań przypadających na dany Subfundusz, które związane były z funkcjonowaniem Subfunduszu, w proporcji uzależnionej od udziału wartości aktywów netto Subfunduszu w wartości aktywów netto Subfunduszu.
- c) Wartość aktywów netto Subfunduszu na jednostkę uczestnictwa obliczana była poprzez podzielenie wartości aktywów netto Subfunduszu przypadającej na daną grupę kategorii jednostek uczestnictwa przez liczbę jednostek uczestnictwa danej grupy kategorii ustaloną na podstawie rejestru uczestników w dniu wyceny. Na potrzeby określania wartości aktywów netto na jednostkę uczestnictwa w dniu wyceny nie były uwzględniane zmiany w kapitale wpłaconym oraz kapitale wypłaconym ujęte w rejestrze uczestników w tym dniu wyceny.

Metody wyceny aktywów netto Subfunduszu – zasady ogólne

- a) W każdym dniu wyceny Subfundusz wyceniał aktywa i ustalał zobowiązania. Jako moment wyceny dla składników lokat notowanych na aktywnym rynku Subfundusz przyjął godzinę 23:30 czasu polskiego (zwaną dalej momentem wyceny), o której pobierane były ostatnio dostępne kursy i wartości, pozwalające na oszacowanie wartości godziwej posiadanych przez Subfundusz składników lokat w danym dniu wyceny.
- b) Składniki lokat notowane na aktywnym rynku wyceniane były według wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej.
- c) Składniki lokat nienotowane na aktywnym rynku wyceniane były według wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej, za wyjątkiem dłużnych papierów wartościowych wycenianych w skorygowanej cenie nabycia, oszacowanej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.
- d) Za wiarygodnie oszacowaną wartość godziwą Subfundusz uznawał wartość wyznaczoną przez:
  - i. oszacowanie wartości składnika lokat przez wyspecjalizowaną, niezależną jednostkę świadczącą tego rodzaju usługi, o ile możliwe było rzetelne oszacowanie przez tę jednostkę przepływów pieniężnych związanych z tym składnikiem,
  - ii. zastosowanie właściwego modelu wyceny składnika lokat, o ile wprowadzone do tego modelu dane wejściowe pochodziły z aktywnego rynku,
  - iii. oszacowanie wartości składnika lokat za pomocą powszechnie uznanych metod estymacji,
  - iv. oszacowanie wartości składnika lokat, dla którego nie istniał aktywny rynek, na podstawie publicznie ogłoszonej na aktywnym rynku ceny nieróżniącego się istotnie składnika, w szczególności o podobnej konstrukcji prawnej i celu ekonomicznym.
- e) Aktywa oraz zobowiązania denominowane w walutach obcych były wyceniane lub ustalone w walucie, w której były notowane na aktywnym rynku, a w przypadku braku notowań na aktywnym rynku, w walucie, w której były denominowane. Aktywa te oraz zobowiązania wykazywane były w polskich złotych, po przeliczeniu według ostatniego dostępnego średniego kursu wyliczonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski.

Metody wyceny składników lokat notowanych na aktywnym rynku

- a) Instrumenty pochodne, z wyłączeniem kontraktów terminowych, udziałowe papiery wartościowe, w tym akcje, prawa do akcji, prawa poboru, kwity depozytowe, certyfikaty inwestycyjne notowane na aktywnym rynku, wyceniane były według ostatniego dostępnego w momencie wyceny kursu, rozumianego jako ostatni kurs, po jakim w danym dniu wyceny zawarto transakcję na aktywnym rynku, z zastrzeżeniem, że jeżeli w dniu wyceny do momentu wyceny, ustalony został na aktywnym rynku kurs zamknięcia, a w przypadku braku kursu zamknięcia, inna ustalana przez aktywny rynek wartość stanowiąca jego odpowiednik, wówczas za ostatni dostępny kurs przyjmuje się ten kurs albo wartość.

Jeżeli wolumen obrotu na danym papierze udziałowym był znacząco niski, albo na danym składniku lokat nie została zawarta żadna transakcja, wówczas Subfundusz wyceniał dany składnik lokat w oparciu o ostatni dostępny w momencie wyceny kurs ustalony na aktywnym rynku, skorygowany w sposób umożliwiający uzyskanie wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej. Korygowania takiego Subfundusz dokonywał w szczególności w oparciu o model wyceny bazujący na ofertach złożonych na danym aktywnym rynku z tym, że uwzględnianie wyłącznie ofert sprzedaży uznano za niedopuszczalne, z zastrzeżeniem, że jeżeli w dniu wyceny do momentu wyceny, ustalony został na aktywnym rynku kurs zamknięcia, a w przypadku braku kursu zamknięcia, inna ustalana przez aktywny rynek wartość stanowiąca jego odpowiednik, wówczas za ostatni dostępny kurs przyjmuje się ten kurs albo wartość z uwzględnieniem istotnych zdarzeń mających wpływ na ten kurs albo wartość.

W przypadku, gdy dzień wyceny nie był dniem dokonywania transakcji na aktywnym rynku, papiery udziałowe wyceniane były według ostatniego dostępnego w momencie wyceny kursu zamknięcia, ustalonego na aktywnym rynku, a w przypadku braku kursu zamknięcia, innej, ustalonej przez rynek wartości stanowiącej jego odpowiednik, z uwzględnieniem istotnych zdarzeń mających wpływ na wartość danego składnika lokat.

- b) Dłużne papiery wartościowe, w tym listy zastawne, notowane na aktywnym rynku, wyceniane były odpowiednio według zasad opisanych w punkcie a) powyżej, z zastrzeżeniem, że korygowania wartości godziwej Fundusz dokonywał według poniższych zasad:
- w przypadku dłużnych papierów wartościowych notowanych na rynku TBS Poland, na którym organizowana jest sesja fixingowa w oparciu o model wyceny bazujący na ofertach złożonych na danym aktywnym rynku na podstawie ostatniego kursu fixingowego z dnia wyceny,
  - w przypadku innych niż określone powyżej dłużnych papierów wartościowych oraz w przypadku gdy dla papierów dłużnych określonych powyżej nie został wyznaczony kurs fixingowy Fundusz szacował wartość godziwą w oparciu o model bazujący na cenach szacowanych przez wyspecjalizowaną, niezależną jednostkę świadczącą tego rodzaju usługi, w oparciu o dane podawane przez serwis informacyjny Bloomberg lub Reuters. W przypadku braku możliwości zastosowania powyższego modelu, wartość godziwa szacowana była na podstawie publicznie ogłoszonej na aktywnym rynku ceny nieróżniącego się istotnie dłużnego papieru wartościowego lub w oparciu o właściwy model wyceny w zależności od specyfiki danego papieru. W przypadku, gdy oba powyższe modele wyceny nie miały zastosowania, wartość godziwa szacowana była w oparciu o model zdyskontowanych przepływów pieniężnych.

W przypadku, gdy dzień wyceny nie był dniem dokonywania transakcji na aktywnym rynku, dłużne papiery wartościowe wyceniane były według ostatniego dostępnego w momencie wyceny kursu zamknięcia, ustalonego na aktywnym rynku, a w przypadku braku kursu zamknięcia, innej, ustalonej przez rynek wartości stanowiącej jego odpowiednik, skorygowanego w sposób umożliwiający uzyskanie wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej, zgodnie z modelami wyceny wskazanymi powyżej.

- c) Kontrakty terminowe notowane na aktywnym rynku, wyceniane były według ostatniego dostępnego na moment wyceny kursu rozliczeniowego ustalonego na aktywnym rynku.
- d) W przypadku, gdy dany składnik lokat był notowany na kilku rynkach aktywnych, za wartość godziwą przyjmowany był kurs ustalany na rynku głównym. Wybór rynku głównego dokonywany był niezwłocznie po uzyskaniu wiarygodnej informacji niezbędnej do oceny wszystkich aktywnych rynków, na których dany składnik lokat był notowany, na koniec każdego miesiąca kalendarzowego, w oparciu o wolumen obrotów na danym składniku lokat. Za rynek główny dla danego składnika lokat uznawany był rynek, na którym wolumen obrotów w miesiącu poprzednim był najwyższy.

Metody wyceny składników lokat nienotowanych na aktywnym rynku – składniki lokat wyceniane w wartości godziwej

- a) Akcje nienotowane na aktywnym rynku wyceniane były według wartości godziwej wyznaczanej w szczególności w oparciu o model wyceny porównawczej w stosunku do notowanych na aktywnym rynku spółek z tej samej branży lub o podobnej rentowności i prognozowanej dynamice sprzedaży lub w oparciu o model zdyskontowanych przepływów pieniężnych, w którym uwzględniane są prognozowane przepływy pieniężne generowane przez spółkę i jej wartość rezydualna.
- b) Prawa poboru nienotowane na aktywnym rynku wyceniane były według wartości godziwej ustalonej za pomocą modelu wyznaczania wartości teoretycznej prawa poboru w oparciu o wartość aktywa bazowego.
- c) Niewystandaryzowane instrumenty pochodne, wyceniane były według wartości godziwej wyznaczanej w oparciu o model zdyskontowanych przepływów pieniężnych.
- d) Jednostki uczestnictwa, certyfikaty inwestycyjne oraz tytuły uczestnictwa nienotowane na aktywnym rynku wyceniane były według ostatniej ogłoszonej przez dany fundusz wartości aktywów netto na jednostkę uczestnictwa, certyfikat inwestycyjny lub tytuł uczestnictwa wspólnego inwestowania, z uwzględnieniem istotnych zmian wartości godziwej, z zastrzeżeniem że jednostki uczestnictwa funduszy zarządzanych przez PKO TFI S.A. wycenia się według wartości aktywów netto przypadającej na jednostkę uczestnictwa ustalonej na dzień wyceny.

Metody wyceny składników lokat nienotowanych na aktywnym rynku oraz innych pozycji bilansowych – wycena w skorygowanej cenie nabycia

- a) Dłużne papiery wartościowe nienotowane na aktywnym rynku wyceniane były w skorygowanej cenie nabycia, oszacowanej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem odpisów z tytułu trwałej utraty wartości. Jeżeli papiery te były dotychczas wyceniane przez Subfundusz w wartości godziwej, za nowo ustaloną cenę nabycia, na dzień przeszacowania, Subfundusz przyjmował tę wartość.
- b) Bony skarbowe i pieniężne, z wyłączeniem zagranicznych bonów skarbowych, dla których istnieje aktywny rynek, wyceniane były w skorygowanej cenie nabycia, oszacowanej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.
- c) Papiery wartościowe nabyte przy zobowiązaniu się drugiej strony do odkupu wyceniane były od dnia zawarcia umowy kupna w skorygowanej cenie nabycia, oszacowanej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.
- d) Zobowiązania z tytułu zbycia papierów wartościowych, przy zobowiązaniu się Subfunduszu do odkupu, wyceniane były od dnia zawarcia umowy sprzedaży, stosując efektywną stopę procentową.
- e) Odsetki od depozytów naliczane były przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

2. Opis wprowadzonych zmian stosowanych zasad rachunkowości

2.1. Zmiany metod ujmowania operacji, metod wyceny oraz sposobu sporządzania sprawozdania finansowego

W okresie sprawozdawczym Subfundusz nie dokonywał zmian metod ujmowania operacji w księgach rachunkowych oraz metod wyceny.

NOTA NR 2 – NALEŻNOŚCI

<i>Struktura pozycji bilansu „Należności” (w tys. złotych)</i>	<i>31.12.2016</i>	<i>31.12.2015</i>
Należności z tytułu zbytych jednostek uczestnictwa	6 289	2 069
NALEŻNOŚCI RAZEM	6 289	2 069

W okresie sprawozdawczym i poprzedzającym okresie sprawozdawczym Subfundusz nie dokonywał odpisów aktualizujących wartość należności.

NOTA NR 3 – ZOBOWIĄZANIA

<i>Struktura pozycji bilansu „Zobowiązania” (w tys. złotych)</i>	<i>31.12.2016</i>	<i>31.12.2015</i>
Zobowiązania z tytułu nabytych aktywów	14 854	0
Zobowiązania z tytułu wpłat na jednostki uczestnictwa	3 760	0
Zobowiązania z tytułu odkupionych jednostek uczestnictwa	372	64
Pozostałe zobowiązania, w tym:	419	205
- wobec TFI z tytułu wynagrodzenia za zarządzanie	266	194
ZOBOWIĄZANIA RAZEM	19 405	269

NOTA NR 4 – ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY

I. STRUKTURA ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH NA RACHUNKACH BANKOWYCH	Waluta	31.12.2016		31.12.2015	
		Wartość na dzień bilansowy w danej walucie w tys.	Wartość na dzień bilansowy w walucie sprawozdania finansowego w tys.	Wartość na dzień bilansowy w danej walucie w tys.	Wartość na dzień bilansowy w walucie sprawozdania finansowego w tys.
I. Banki:			33 624		12 174
Bank Handlowy w Warszawie S.A.	PLN	29 154	29 154	9 902	9 902
Bank Handlowy w Warszawie S.A.	EUR	434	1 918	500	2 131
Bank Handlowy w Warszawie S.A.	USD	420	1 757	35	136
Goldman Sachs International	EUR	52	228	1	4
Goldman Sachs International	USD	136	567	0	1

II. ŚREDNI W OKRESIE SPRAWOZDAWCZYM POZIOM ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH UTRZYMYWANYCH W CELU ZASPOKOJENIA BIEŻĄCYCH ZOBOWIĄZAŃ	Waluta	01.01.2016 - 31.12.2016		01.01.2015 - 31.12.2015	
		Wartość na dzień bilansowy w danej walucie w tys.	Wartość na dzień bilansowy w walucie sprawozdania finansowego w tys.	Wartość na dzień bilansowy w danej walucie w tys.	Wartość na dzień bilansowy w walucie sprawozdania finansowego w tys.
II. Średni w okresie sprawozdawczym poziom środków pieniężnych:			15 284		9 736
	PLN	13 747	13 747	8 876	8 876
	EUR	230	1 007	174	732
	GBP	22	108	34	128
	USD	103	422	0	0

Na dzień 31 grudnia 2016 r. oraz 31 grudnia 2015 r. Subfundusz nie posiadał ekwiwalentów środków pieniężnych.

NOTA NR 5 – RYZYKA

1. Poziom obciążenia aktywów i zobowiązań Subfunduszu ryzykiem stopy procentowej, w podziale na kategorie bilansowe

Za aktywa lub zobowiązania obciążone ryzykiem stopy procentowej uznaje się aktywa lub zobowiązania, których wartość godziwa lub wysokość przepływów związanych z danym aktywem lub zobowiązaniem uzależniona jest od poziomu stóp procentowych. Papiery dłużne o stałym oprocentowaniu są bardziej narażone na ryzyko spadku wartości godziwej spowodowanej wzrostem stóp procentowych niż papiery o zmiennym oprocentowaniu.

	31.12.2016		31.12.2015	
	Wartość bilansowa w tys. zł	Udział procentowy w aktywach	Wartość bilansowa w tys. zł	Udział procentowy w aktywach
I. Aktywa obciążone ryzykiem stopy procentowej:	62 031	14,97%	10 519	4,87%
1. Składniki lokat notowane na aktywnym rynku obciążone ryzykiem zmiany wartości godziwej wynikającym ze stopy procentowej, w tym:	62 031	14,97%	10 519	4,87%
- instrumenty o stałym oprocentowaniu i zerokuponowe	62 031	14,97%	10 519	4,87%
2. Składniki lokat notowane na aktywnym rynku obciążone ryzykiem zmiany wysokości przepływów środków pieniężnych wynikającym ze stopy procentowej	0	0,00%	0	0,00%
3. Składniki lokat nienotowane na aktywnym rynku obciążone ryzykiem zmiany wartości godziwej wynikającym ze stopy procentowej	0	0,00%	0	0,00%
4. Składniki lokat nienotowane na aktywnym rynku obciążone ryzykiem zmiany wysokości przepływów środków pieniężnych wynikającym ze stopy procentowej	0	0,00%	0	0,00%
	Wartość bilansowa w tys. zł	Udział procentowy w zobowiązaniach	Wartość bilansowa w tys. zł	Udział procentowy w zobowiązaniach
II. Zobowiązania obciążone ryzykiem stopy procentowej	0	0,00%	0	0,00%

2. Poziom obciążenia aktywów i zobowiązań Subfunduszu ryzykiem kredytowym, w podziale na kategorie bilansowe

Ryzyko kredytowe rozumiane jest jako ryzyko niewypelnienia przez emitenta świadczenia wynikającego z wyemitowanych papierów wartościowych lub niewywiązania się kontrahenta z zawartych transakcji terminowych mających za przedmiot niewystandaryzowane instrumenty pochodne oraz transakcji przy zobowiązaniu się drugiej strony do odkupu. W przypadku dłużnych papierów wartościowych wyemitowanych przez skarbu państwa ryzykiem kredytowym jest ryzyko kraju emitującego dany papier.

Maksymalny poziom obciążenia aktywów i zobowiązań Subfunduszu ryzykiem kredytowym wyrażony jest przez wartość bilansową składników lokat oraz transakcji, z którymi związane jest ryzyko kredytowe, przy czym w odniesieniu do niewystandaryzowanych instrumentów pochodnych ryzykiem kredytowym obciążone są jedynie pozycje o dodatnim saldzie rozliczeń. Ekspozycja na ryzyko kredytowe należności wykazanych w bilansie Subfunduszu przedstawiona jest w nocie 2 Należności.

	31.12.2016		31.12.2015	
	Wartość bilansowa w tys. zł	Udział procentowy w aktywach	Wartość bilansowa w tys. zł	Udział procentowy w aktywach
I. Aktywa obciążone ryzykiem kredytowym inne niż należności wykazane w bilansie	62 031	14,97%	10 519	4,87%
II. Koncentracja ryzyka kredytowego w kategoriach lokat:	Wartość bilansowa w tys. zł	Udział procentowy w ogólnej sumie	Wartość bilansowa w tys. zł	Udział procentowy w ogólnej sumie
Papiery Skarbu Państwa, w tym:	62 031	100,00%	10 519	100,00%
- Polska	62 031	100,00%	10 519	100,00%
Papiery komercyjne	0	0,00%	0	0,00%
Listy zastawne	0	0,00%	0	0,00%
Instrumenty pochodne	0	0,00%	0	0,00%
Transakcje przy zobowiązaniu się drugiej strony do odkupu	0	0,00%	0	0,00%
Depozyty długoterminowe	0	0,00%	0	0,00%

3. Poziom obciążenia aktywów i zobowiązań Subfunduszu ryzykiem walutowym

Za aktywa lub zobowiązania obciążone ryzykiem walutowym uznaje się aktywa lub zobowiązania, których wartość godziwa uzależniona jest od poziomu kursów walut obcych.

	31.12.2016				31.12.2015			
	Wartość bilansowa w tys. zł		Udział procentowy w aktywach		Wartość bilansowa w tys. zł		Udział procentowy w aktywach	
I. Aktywa obciążone ryzykiem walutowym	4 470		1,08%		2 272		1,05%	
Koncentracja ryzyka walutowego w kategoriach lokat:	Udział procentowy w ogólnej sumie				Udział procentowy w ogólnej sumie			
	Papiery udziałowe	Instrumenty dłużne	Instrumenty pochodne	Tytuły uczestnictwa	Papiery udziałowe	Instrumenty dłużne	Instrumenty pochodne	Tytuły uczestnictwa
	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
	Wartość bilansowa w tys. zł		Udział procentowy w zobowiązaniach		Wartość bilansowa w tys. zł		Udział procentowy w zobowiązaniach	
II. Zobowiązania obciążone ryzykiem walutowym	0		0,00%		0		0,00%	

4. Metoda pomiaru całkowitej ekspozycji Subfunduszu

W okresie sprawozdawczym Subfundusz dokonał zmiany stosowanej metody pomiaru całkowitej ekspozycji subfunduszu. Do dnia 3 czerwca Subfundusz stosował metodę wartości zagrożonej (VaR) do pomiaru całkowitej ekspozycji Subfunduszu. Podstawowe informacje w przedmiotowym zakresie prezentuje poniższa tabela.

Oczekiwana wartość wskaźnika dźwigni finansowej	110%
Prawdopodobieństwo przekroczenia przedstawione w sposób opisowy	Średnie
Rodzaj metody VaR	Względna
VaR na dzień 2016-06-03	-1,6%
Najniższa wartość VaR w okresie do 2016-06-03	-1,2%
Najwyższa wartość VaR w okresie do 2016-06-03	-3,6%
Przeciętna wartość VaR w okresie do 2016-06-03	-1,9%
Informacje na temat składu portfela referencyjnego	Portfel referencyjny Subfunduszu jest tożsamy z benchmarkiem Subfunduszu, tj. Merrill Lynch Polish Governments 1-4 Yrs (GFPL)
Do wyliczeń VaR wykorzystano jako danych następujących czynników ryzyka	DEPO-EUR 1M,DEPO-PLN 12M,DEPO-PLN 1M,DEPO-PLN 3M,DEPO-PLN 6M,EUR,EUR TREASURY 10Y,EUR TREASURY 1Y,EUR TREASURY 2Y,EUR TREASURY 3Y,EUR TREASURY 4Y,EUR TREASURY 5Y,EUR TREASURY 7Y,MERRILL LYNCH POLISH GOVT (GOPL),PL TREASURY 10Y,PL TREASURY 2Y,PL TREASURY 3Y,PL TREASURY 4Y,PL TREASURY 5Y,PL TREASURY 7Y,USD,WIBID/WIBOR 6M,WIG,

Od dnia 4 czerwca 2016 r., w związku z wdrożeniem postanowień Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 231/2013 z dnia 19 grudnia 2012 r. uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE w odniesieniu do zwolnień, ogólnych warunków dotyczących prowadzenia działalności, depozytariuszy, dźwigni finansowej, przejrzystości i nadzoru („Rozporządzenie nr 231”), subfundusz do celów obliczenia ekspozycji AFI używa metody zaangażowania jako metody służącej do realizacji kontrol limitów wskazanych w Statucie i w celu spełnienia wymogów raportowania wskazanego w załączniku IV do Rozporządzenia Nr 231 oraz metody brutto w celu spełnienia wymogów raportowania wskazanego w załączniku IV do Rozporządzenia Nr 231.

5. Pozostałe informacje, o których mowa w art. 222 b ustawy o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi

Informacje o zmianach regulacji wewnętrznych dotyczących zarządzania płynnością

Regulacje zostały dostosowane do przepisów obowiązujących alternatywne fundusze inwestycyjne tak aby profil zarządzania płynnością był spójny z polityką umarzania tytułów uczestnictwa.

Fundusz może wykorzystywać ponownie środki pieniężne i papiery wartościowe otrzymane jako zabezpieczenie w ramach transakcji Buy-Sell-Back i Sell-Buy-Back, a także transakcji Repo i Reverse-Repo, gdyby takie transakcje były stosowane.

Informacje o udziale procentowym aktywów, które są przedmiotem specjalnych ustaleń w związku z ich niepłynnością

Fundusz nie posiadał aktywów, które były przedmiotem specjalnych ustaleń.

Informacje o aktualnym profilu ryzyka oraz systemach zarządzania ryzykiem stosowanych przez TFI

Wartość średnia VaR w całym okresie sprawozdawczym	-2,1%
Czynniki ryzyka używane do obliczania VaR	DEPO-EUR 1M, DEPO-PLN 12M, DEPO-PLN 1M, DEPO-PLN 3M, DEPO-PLN 6M, EUR, EUR TREASURY 10Y, EUR TREASURY 1Y, EUR TREASURY 2Y, EUR TREASURY 3Y, EUR TREASURY 4Y, EUR TREASURY 5Y, EUR TREASURY 7Y, GBP, IRS-USD 10Y, IRS-USD 1Y, IRS-USD 2Y, IRS-USD 3Y, IRS-USD 4Y, IRS-USD 5Y, IRS-USD 6Y, IRS-USD 7Y, IRS-USD 8Y, IRS-USD 9Y, MERRILL LYNCH POLISH GOVT (GOPL), PL TREASURY 10Y, PL TREASURY 2Y, PL TREASURY 3Y, PL TREASURY 4Y, PL TREASURY 5Y, PL TREASURY 7Y, US TREASURY 10Y, US TREASURY 12M, US TREASURY 2Y, US TREASURY 3Y, US TREASURY 4Y, US TREASURY 5Y, US TREASURY 7Y, USD, WIBID/WIBOR 6M, WIG
Duration na ostatni dzień poprzedniego roku	0,9
Stopa zwrotu za ostatni rok (dla jednostki kategorii A)	0,5%
Stopa zwrotu z benchmarku za ostatni rok	0,2%

W zależności od profilu i strategii inwestycyjnej funduszu lub portfela Towarzystwo identyfikuje określone ryzyka związane z prowadzonym procesem inwestycyjnym i bieżącym zarządzaniem.

Zidentyfikowane ryzyka szczegółowe są sklasyfikowane do generalnych rodzajów ryzyka opisanych w procedurach wewnętrznych Towarzystwa. W ramach generalnych rodzajów ryzyka możemy wyróżnić:

- Ryzyko rynkowe
- Ryzyko kredytowe i kontrahenta
- Ryzyko płynności
- Ryzyko operacyjne

Zarządzanie ryzykiem odbywa się co do zasady zgodnie ze spójnym, jednolitym dla wszystkich zarządzanych funduszy i portfeli procesem, w oparciu o zasady określone w Strategii Zarządzania Ryzykiem oraz ustalony na podstawie regulacji i procedur wewnętrznych system zarządzania ryzykiem. W szczególnych przypadkach, podyktowanych wymaganiami związanymi z profilem inwestycyjnym funduszu lub portfela, mogą występować inne szczególne rodzaje ryzyka niż wskazane powyżej (np. fundusze aktywów niepublicznych).

Wartość limitów tolerancji na ryzyko („tolerancja”) wyznacza się indywidualnie w odniesieniu do polityki inwestycyjnej konkretnego funduszu lub portfela w zakresie istotnych dla niego ryzyk. Limity tolerancji zawarte są w systemie limitów wewnętrznych określonym, na podstawie przepisów prawa, w dokumentach i procedurach wewnętrznych Towarzystwa. Wewnętrzne limity tolerancji zatwierdza Zarząd Towarzystwa bezpośrednio lub delegując uprawnienia w tym zakresie do wyspecjalizowanych Komitetów.

W ramach regularnego przeglądu systemu zarządzania ryzykiem zapewnia się zgodność limitów wewnętrznych z przyjętymi przez Towarzystwo zasadami zarządzania ryzykiem i strategią inwestycyjną obowiązującą dla poszczególnych funduszy i portfeli.

Informacje o łącznej wysokości dźwigni finansowej stosowanej przez Subfundusz

Do ustalania dźwigni finansowej funduszu używa się metody zaangażowania oraz metody brutto obliczanych zgodnie z zapisami Ustawy o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi oraz zapisami Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 231/2013 uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE w odniesieniu do zwolnień, ogólnych warunków dotyczących prowadzenia działalności, depozytariuszy, dźwigni finansowej, przejrzystości i nadzoru.

Maksymalny poziom ustalony dla dźwigni mierzonej metodą zaangażowania	200% aktywów netto funduszu
Zmiany w sposobie obliczania ekspozycji funduszu	Zmiany w sposobie obliczania ekspozycji funduszu nastąpiły w dniu 2016-06-03 w związku z wejściem w życie zaktualizowanej Ustawy o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi wprowadzającej w życie zapisy dotyczące zarządzania alternatywnymi funduszami inwestycyjnym do polskiego porządku prawnego
Wysokość dźwigni finansowej zastosowanej przez fundusz na koniec roku - metoda zaangażowania	110%
Wysokość dźwigni finansowej zastosowanej przez fundusz na koniec roku - metoda brutto	102%

NOTA NR 6 – INSTRUMENTY POCHODNE

Na dzień 31 grudnia 2016 r. oraz 31 grudnia 2015 r. instrumenty pochodne nie występowały w portfelu lokat Subfunduszu.

NOTA NR 7 – TRANSAKCJE PRZY ZOBOWIĄZANIU SIĘ SUBFUNDUSZU LUB DRUGIEJ STRONY DO ODKUPU

Na dzień 31 grudnia 2016 r. oraz 31 grudnia 2015 r. Subfundusz nie był stroną transakcji przy zobowiązaniu się Subfunduszu lub drugiej strony do odkupu.

NOTA NR 8 – KREDYTY I POŻYCZKI

Na dzień 31 grudnia 2016 r. oraz 31 grudnia 2015 r. Subfundusz nie wykorzystywał oraz nie udzielał kredytów i pożyczek pieniężnych.

NOTA NR 9 – WALUTY I RÓŻNICE KURSOWE

1. Walutowa struktura pozycji bilansu

Na dzień 31 grudnia 2016 r. walutowa struktura pozycji bilansu w przeliczeniu na PLN przedstawiała się następująco (w tys. złotych):

Pozycja bilansowa	31.12.2016							
	Składniki lokat notowane na aktywnym rynku	w tym dłużne papiery wartościowe	Składniki lokat nienotowane na aktywnym rynku	w tym dłużne papiery wartościowe	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	Należności	Transakcje przy zobowiązaniu się drugiej strony do odkupu	Zobowiązania
PLN	62 031	62 031	312 552	0	29 154	6 289	0	19 405
EUR	0	0	0	0	2 146	0	0	0
USD	0	0	0	0	2 324	0	0	0

Na dzień 31 grudnia 2015 r. walutowa struktura pozycji bilansu w przeliczeniu na PLN przedstawiała się następująco (w tys. złotych):

Pozycja bilansowa	31.12.2015							
	Składniki lokat notowane na aktywnym rynku	w tym dłużne papiery wartościowe	Składniki lokat nienotowane na aktywnym rynku	w tym dłużne papiery wartościowe	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	Należności	Transakcje przy zobowiązaniu się drugiej strony do odkupu	Zobowiązania
PLN	10 519	10 519	191 182	0	9 902	2 069	0	269
EUR	0	0	0	0	2 135	0	0	0
USD	0	0	0	0	137	0	0	0

2. Dodatnie różnice kursowe w przekroju lokat Subfunduszu (w tys. złotych)

Składniki lokat	01.01.2016 - 31.12.2016		01.01.2015 - 31.12.2015	
	Zrealizowane	Niezrealizowane*	Zrealizowane	Niezrealizowane*
Instrumenty pochodne	12	0	1	0

* wzrost (+)/spadek (-) dodatnich niezrealizowanych różnic kursowych

3. Ujemne różnice kursowe w przekroju lokat Subfunduszu (w tys. złotych)

Składniki lokat	01.01.2016 - 31.12.2016		01.01.2015 - 31.12.2015	
	Zrealizowane	Niezrealizowane*	Zrealizowane	Niezrealizowane*
Instrumenty pochodne	-8	0	-6	0

* wzrost (-)/spadek (+) ujemnych niezrealizowanych różnic kursowych

NOTA NR 10 – DOCHODY I ICH DYSTRYBUCJA (w tys. złotych)

Struktura pozycji rachunku wyniku z operacji „Zrealizowany zysk (strata) ze zbycia lokat”	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2015 - 31.12.2015
Składniki lokat notowane na aktywnym rynku, w tym:	-779	-135
- dłużne papiery wartościowe	-619	0
Składniki lokat nienotowane na aktywnym rynku, w tym:	3	1 088
- dłużne papiery wartościowe	0	0
RAZEM	-776	953

Struktura pozycji rachunku wyniku z operacji „Wzrost (spadek) niezrealizowanego zysku (straty) z wyceny lokat”	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2015 - 31.12.2015
Składniki lokat notowane na aktywnym rynku, w tym:	-673	-326
- dłużne papiery wartościowe	-673	-326
Składniki lokat nienotowane na aktywnym rynku, w tym:	3 760	2 197
- dłużne papiery wartościowe	0	0
RAZEM	3 087	1 871

Zgodnie ze Statutem Subfundusz nie wypłaca uczestnikom dochodów ani innych zysków kapitałowych. Dochody te mogą być realizowane przez uczestników jedynie poprzez odkupienie jednostek uczestnictwa przez Subfundusz.

NOTA NR 11 – KOSZTY SUBFUNDUSZU (w tys. złotych)

1. Koszty pokrywane przez Towarzystwo w podziale według rodzajów co najmniej w zakresie przedstawionym w pozycji II rachunku wyniku z operacji

Zgodnie ze Statutem Subfundusz nie prowadzi ewidencji kosztów pokrywanych bezpośrednio przez Towarzystwo. W księgach Subfunduszu jako koszt ewidencjonowane jest wynagrodzenia Towarzystwa za zarządzanie oraz inne koszty pokrywane przez Subfundusz zgodnie z jego Statutem.

2. Wynagrodzenie dla Towarzystwa z wyodrębnieniem części zmiennej, uzależnionej od wyników Subfunduszu

	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2015 - 31.12.2015
Wynagrodzenie dla Towarzystwa, w tym:	2 459	1 142
- część zmienna wynagrodzenia	0	0

NOTA NR 12 – DANE PORÓWNAWCZE O JEDNOSTKACH UCZESTNICTWA

Rok	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2014
Wartość aktywów netto w tys. zł	395 091	215 675	96 162
Wartość aktywów netto na poszczególne kategorie jednostek uczestnictwa			
Kategoria A	11,12	11,07	10,96
Kategoria E	11,31	11,21	11,06
Kategoria F	11,32	11,21	11,04

INFORMACJA DODATKOWA

1. Informacje o znaczących zdarzeniach dotyczących lat ubiegłych, ujętych w sprawozdaniu finansowym za bieżący okres sprawozdawczy

Nie wystąpiły znaczące zdarzenia dotyczące lat ubiegłych, które wymagałyby ujęcia w sprawozdaniu finansowym za bieżący okres.

2. Informacje o znaczących zdarzeniach, jakie nastąpiły po dniu bilansowym, a nieuwzględnionych w sprawozdaniu finansowym

Po dniu bilansowym nie wystąpiły znaczące zdarzenia, nieuwzględnione w sprawozdaniu finansowym.

3. Zestawienie oraz objaśnienie różnic pomiędzy danymi ujawnionymi w sprawozdaniu finansowym i w porównywalnych danych finansowych a uprzednio sporządzonymi i opublikowanymi sprawozdaniami finansowymi

Nie wystąpiły znaczące różnice pomiędzy danymi porównawczymi ujawnionymi w sprawozdaniu finansowym a uprzednio sporządzonymi i opublikowanymi sprawozdaniami finansowymi.

4. Dokonane korekty błędów podstawowych, ich przyczyny, tytuły oraz wpływ wywołanych tym skutków finansowych na sytuację majątkową i finansową, płynność oraz wynik z operacji i rentowność Subfunduszu

W okresie sprawozdawczym Subfundusz nie dokonywał korekt błędów podstawowych, mających wpływ na sytuację majątkową i finansową, płynność oraz wynik z operacji i rentowność Subfunduszu, w związku z czym nie zaistniała konieczność informowania uczestników o zmianie wartości jednostki uczestnictwa.

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły przypadki zawieszania zbywania lub odkupywania jednostek uczestnictwa, a także zawieszenia w dokonywaniu wyceny aktywów netto na jednostkę uczestnictwa. W okresie sprawozdawczym w Subfunduszu nie wystąpiły przypadki nierozliczenia się transakcji zawieranych przez Subfundusz.

5. Kontynuacja działalności Subfunduszu

Jednostkowe sprawozdanie finansowe Subfunduszu sporządzone zostało przy założeniu kontynuowania działalności przez Subfundusz w dającej się przewidzieć przyszłości tj. przez okres co najmniej 12 miesięcy od dnia bilansowego. W przekonaniu Zarządu PKO TFI S.A. nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuacji działalności Subfunduszu.

6. Inne informacje niż wskazane w sprawozdaniu finansowym, które mogłyby w istotny sposób wpłynąć na ocenę sytuacji majątkowej, finansowej, wyniku z operacji Subfunduszu i ich zmian

Subfundusz nie posiada innych informacji niż wskazane w sprawozdaniu finansowym, które mogłyby w istotny sposób wpłynąć na ocenę sytuacji majątkowej, finansowej, wyniku z operacji i ich zmian.

27.03.2017   Piotr Żochowski   Prezes Zarządu

.....
(podpis)

27.03.2017   Remigiusz Nawrat   Wiceprezes Zarządu

.....
(podpis)

27.03.2017   Radosław Kielbasiński   Wiceprezes Zarządu

.....
(podpis)

27.03.2017   Małgorzata Serafin   Główny Księgowy Funduszy

.....
(podpis)

PKO Zabezpieczenia Emerytalnego 2020
subfundusz w PKO Zabezpieczenia Emerytalnego
- specjalistycznym funduszu
inwestycyjnym otwartym
Opinia i Raport
Niezależnego Biegłego Rewidenta
Rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2016 r.

OPINIA NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA

KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k.
ul. Inflancka 4A
00-189 Warszawa, Polska
Tel. +48 (22) 528 11 00
Faks +48 (22) 528 10 09
kpmg@kpmg.pl

OPINIA NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA

Dla Walnego Zgromadzenia PKO Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych S.A.

Opinia o sprawozdaniu jednostkowym

Przeprowadziliśmy badanie załączonego sprawozdania jednostkowego PKO Zabezpieczenia Emerytalnego 2020 subfunduszu w PKO Zabezpieczenia Emerytalnego – specjalistycznym funduszu inwestycyjnym otwartym z siedzibą w Warszawie, ul. Chłodna 52 („Subfundusz”), na które składa się zestawienie lokat oraz bilans sporządzone na dzień 31 grudnia 2016 r., rachunek wyniku z operacji oraz zestawienie zmian w aktywach netto za rok obrotowy kończący się tego dnia oraz noty objaśniające i informacja dodatkowa.

Odpowiedzialność Zarządu oraz Rady Nadzorczej Towarzystwa za sprawozdanie jednostkowe

Zarząd PKO Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych S.A. („Towarzystwo”) jest odpowiedzialny za sporządzenie, na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, sprawozdania jednostkowego, które przekazuje rzetelny i jasny obraz zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r. poz. 1047 z późniejszymi zmianami) („ustawa o rachunkowości”), wydanymi na jej podstawie przepisami wykonawczymi oraz innymi obowiązującymi przepisami prawa. Zarząd Towarzystwa jest odpowiedzialny również za kontrolę wewnętrzną, którą uznaje za niezbędną, aby sporządzane sprawozdania jednostkowe nie zawierały istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem.

Zgodnie z ustawą o rachunkowości, Zarząd Towarzystwa oraz członkowie Rady Nadzorczej są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie jednostkowe spełniało wymagania przewidziane w tej ustawie.

Odpowiedzialność Biegłego Rewidenta

Naszym zadaniem jest, w oparciu o przeprowadzone badanie, wyrażenie opinii o tym sprawozdaniu jednostkowym. Badanie sprawozdania jednostkowego przeprowadziliśmy stosownie do postanowień rozdziału 7 ustawy o rachunkowości oraz Krajowych Standardów Rewizji Finansowej w brzmieniu Międzynarodowych Standardów Badania przyjętych uchwałą Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 10 lutego 2015 r. Standardy te nakładają na nas obowiązek postępowania zgodnego z zasadami etyki oraz zaplanowania i przeprowadzenia badania w taki sposób, aby uzyskać racjonalną pewność, że sprawozdanie jednostkowe nie zawiera istotnego zniekształcenia.

Badanie polega na przeprowadzeniu procedur mających na celu uzyskanie dowodów badania dotyczących kwot i informacji ujawnionych w sprawozdaniu jednostkowym. Wybór procedur badania zależy od naszego osądu, w tym oceny ryzyka wystąpienia istotnego zniekształcenia w sprawozdaniu jednostkowym spowodowanego oszustwem lub błędem. Przeprowadzając ocenę tego ryzyka bierzemy pod uwagę kontrolę wewnętrzną związaną ze sporządzeniem sprawozdania jednostkowego, które przekazuje rzetelny i jasny obraz, w celu zaplanowania stosownych do okoliczności procedur badania, nie zaś w celu wyrażenia opinii na temat skuteczności działania kontroli wewnętrznej w jednostce. Badanie obejmuje również ocenę odpowiedniości stosowanej polityki rachunkowości, zasadności szacunków dokonanych przez Zarząd Towarzystwa oraz ocenę ogólnej prezentacji sprawozdania jednostkowego.

Wyrażamy przekonanie, że uzyskane przez nas dowody badania stanowią wystarczającą i odpowiednią podstawę do wyrażenia przez nas opinii z badania.

Opinia

Naszym zdaniem, załączone sprawozdanie jednostkowe PKO Zabezpieczenia Emerytalnego 2020 subfunduszu w PKO Zabezpieczenia Emerytalnego – specjalistycznym funduszu inwestycyjnym otwartym:

- przekazuje rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej Subfunduszu na dzień 31 grudnia 2016 r., finansowych wyników działalności za rok obrotowy kończący się tego dnia zgodnie z zasadami rachunkowości obowiązującymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej określonymi w ustawie o rachunkowości i wydanych na jej podstawie przepisach wykonawczych,
- jest zgodne, we wszystkich istotnych aspektach, z wpływającymi na formę i treść sprawozdania jednostkowego przepisami prawa i postanowieniami statutu PKO Zabezpieczenia Emerytalnego – specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego; oraz
- zostało sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych, we wszystkich istotnych aspektach, ksiąg rachunkowych.

W imieniu KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k.
Nr ewidencyjny 3546
ul. Inflancka 4A
00-189 Warszawa

Mariola Szczesiak
Kluczowy biegły rewident
Nr ewidencyjny 9794
Komandytariusz, Pełnomocnik

28 marca 2017 r.

RAPORT NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA

PKO Zabezpieczenia Emerytalnego 2020
subfundusz w PKO Zabezpieczenia
Emerytalnego - specjalistycznym
funduszu inwestycyjnym otwartym

**Raport z badania
sprawozdania jednostkowego**

**Rok obrotowy kończący się
31 grudnia 2016 r.**

Spis treści

1.	Część ogólna raportu	3
1.1.	Dane identyfikujące Subfundusz	3
1.1.1.	Nazwa Subfunduszu	3
1.1.2.	Podstawy prawne działalności Subfunduszu	3
1.2.	Dane identyfikujące Fundusz	3
1.2.1.	Nazwa Funduszu	3
1.2.2.	Siedziba Funduszu	3
1.2.3.	Wpis do Rejestru Funduszy Inwestycyjnych	3
1.3.	Dane identyfikujące Towarzystwo zarządzające Funduszem	3
1.3.1.	Podstawy prawne działalności Towarzystwa	3
1.3.2.	Rejestracja w Krajowym Rejestrze Sądowym	4
1.3.3.	Kierownik jednostki	4
1.4.	Dane identyfikujące kluczowego biegłego rewidenta i podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych	4
1.4.1.	Dane identyfikujące kluczowego biegłego rewidenta	4
1.4.2.	Dane identyfikujące podmiot uprawniony	4
1.5.	Informacje o sprawozdaniu jednostkowym za poprzedni rok obrotowy	4
1.6.	Zakres prac i odpowiedzialności	5
2.	Analiza finansowa Subfunduszu	6
2.1.	Ogólna analiza sprawozdania jednostkowego	6
2.1.1.	Bilans	6
2.1.2.	Rachunek wyniku z operacji	7
2.2.	Wybrane wskaźniki finansowe	8
3.	Część szczegółowa raportu	9
3.1.	System rachunkowości	9

PKO Zabezpieczenia Emerytalnego 2020
subfundusz w PKO Zabezpieczenia Emerytalnego – specjalistycznym funduszu inwestycyjnym otwartym
Raport z badania sprawozdania jednostkowego
za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2016 r.

1. Część ogólna raportu

1.1. Dane identyfikujące Subfundusz

1.1.1. Nazwa Subfunduszu

PKO Zabezpieczenia Emerytalnego 2020

1.1.2. Podstawy prawne działalności Subfunduszu

PKO Zabezpieczenia Emerytalnego 2020 jest subfunduszem wydzielonym w PKO Zabezpieczenia Emerytalnego – specjalistycznym funduszu inwestycyjnym otwartym.

PKO Zabezpieczenia Emerytalnego 2020 (zwany dalej Subfunduszem) nie posiada osobowości prawnej.

Subfundusz został utworzony na czas nieograniczony.

1.2. Dane identyfikujące Fundusz

1.2.1. Nazwa Funduszu

PKO Zabezpieczenia Emerytalnego – specjalistyczny fundusz inwestycyjny otwarty (zwany dalej Funduszem)

Fundusz może używać nazwy skróconej PKO Zabezpieczenia Emerytalnego – sfio.

1.2.2. Siedziba Funduszu

ul. Chłodna 52
00-872 Warszawa

1.2.3. Wpis do Rejestru Funduszy Inwestycyjnych

Sąd rejestrowy:	Sąd Okręgowy w Warszawie, VII Wydział Cywilny i Rejestrowy
Data:	18 czerwca 2012 r.
Numer rejestru:	RFi 760

1.3. Dane identyfikujące Towarzystwo zarządzające Funduszem

1.3.1. Podstawy prawne działalności Towarzystwa

Fundusz jest zarządzany przez PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. (zwane dalej Towarzystwem), z siedzibą w Warszawie, ul. Chłodna 52.

Towarzystwo prowadzi działalność na podstawie decyzji Komisji Nadzoru Finansowego nr DFL/S/4030/11/14/11/EW wydanej dnia 23 maja 2011 r.

Zgodnie ze statutem, czas trwania Towarzystwa jest nieograniczony.

PKO Zabezpieczenia Emerytalnego 2020
subfundusz w PKO Zabezpieczenia Emerytalnego – specjalistycznym funduszu inwestycyjnym otwartym
Raport z badania sprawozdania jednostkowego
za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2016 r.

1.3.2. Rejestracja w Krajowym Rejestrze Sądowym

Sąd rejestrowy:	Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego
Data:	18 czerwca 2001 r.
Numer rejestru:	KRS 0000019384
Kapitał zakładowy na dzień bilansowy:	18 000 000 złotych

1.3.3. Kierownik jednostki

Funkcje kierownika jednostki sprawuje Zarząd Towarzystwa.

W skład Zarządu Towarzystwa na dzień 31 grudnia 2016 r. wchodził:

- Piotr Żochowski – Prezes Zarządu,
- Radosław Kiełbasiński – Wiceprezes Zarządu,
- Remigiusz Nawrat – Wiceprezes Zarządu.

1.4. Dane identyfikujące kluczowego biegłego rewidenta i podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych

1.4.1. Dane identyfikujące kluczowego biegłego rewidenta

Imię i nazwisko:	Mariola Szczesiak
Numer w rejestrze:	9794

1.4.2. Dane identyfikujące podmiot uprawniony

Firma:	KPMG Audyty Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k.
Adres siedziby:	ul. Inflancka 4A, 00-189 Warszawa
Numer rejestru:	KRS 0000339379
Sąd rejestrowy:	Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego
Numer NIP:	527-26-15-362

KPMG Audyty Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. jest wpisana na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych, prowadzoną przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów, pod numerem 3546.

1.5. Informacje o sprawozdaniu jednostkowym za poprzedni rok obrotowy

Sprawozdanie jednostkowe Subfunduszu sporządzone na dzień 31 grudnia 2015 r. i za rok obrotowy kończący się tego dnia zostało zbadane przez KPMG Audyty Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. i uzyskało niezmodyfikowaną opinię biegłego rewidenta.

Połączone sprawozdanie finansowe PKO Zabezpieczenia Emerytalnego – specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego wraz ze sprawozdaniami jednostkowymi subfunduszy wydzielonych w PKO Zabezpieczenia Emerytalnego – specjalistycznym funduszu inwestycyjnym otwartym zostało zatwierdzone w dniu 29 kwietnia 2016 r. przez Walne Zgromadzenie Towarzystwa.

Połączone sprawozdanie finansowe PKO Zabezpieczenia Emerytalnego – specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego wraz ze sprawozdaniami jednostkowymi subfunduszy wydzielonych w PKO Zabezpieczenia Emerytalnego – specjalistycznym funduszu inwestycyjnym otwartym zostało złożone w Sądzie Rejestrowym w dniu 2 maja 2016 r.

1.6. Zakres prac i odpowiedzialności

Badanie sprawozdania jednostkowego Subfunduszu przeprowadzono zgodnie z umową z dnia 18 maja 2015 r., zawartą na podstawie uchwały Rady Nadzorczej z dnia 12 maja 2015 r. odnośnie wyboru podmiotu uprawnionego do badania sprawozdania jednostkowego.

Badanie sprawozdania jednostkowego Subfunduszu przeprowadziliśmy stosownie do postanowień rozdziału 7 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r. poz. 1047 z późniejszymi zmianami) („ustawa o rachunkowości”) oraz Krajowych Standardów Rewizji Finansowej w brzmieniu Międzynarodowych Standardów Badania przyjętych uchwałą Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 10 lutego 2015 r.

Badanie sprawozdania jednostkowego Subfunduszu zostało przeprowadzone w okresie od 28 listopada do 9 grudnia 2016 r. oraz od 20 lutego do 28 marca 2017 r.

Zarząd Towarzystwa jest odpowiedzialny za sporządzenie, na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, sprawozdania jednostkowego, które przekazuje rzetelny i jasny obraz zgodnie z ustawą o rachunkowości, wydanymi na jej podstawie przepisami wykonawczymi i innymi obowiązującymi przepisami prawa.

Naszym zadaniem było, w oparciu o przeprowadzone badanie, wyrażenie opinii i sporządzenie raportu z badania, odnośnie tego sprawozdania jednostkowego.

Zarząd Towarzystwa złożył w dniu wydania niniejszego raportu oświadczenie o sporządzeniu załączonego sprawozdania jednostkowego, które przekazuje rzetelny i jasny obraz oraz niezrealizowaniu zdarzeń nieujawnionych w sprawozdaniu jednostkowym, wpływających w sposób znaczący na dane wykazane w sprawozdaniu jednostkowym za rok badany.

W trakcie badania sprawozdania jednostkowego Zarząd Towarzystwa złożył wszystkie żądane przez nas oświadczenia, wyjaśnienia i informacje oraz udostępnił nam wszelkie dokumenty i informacje niezbędne do wydania opinii i przygotowania raportu.

Zakres planowanej i wykonanej pracy nie został w żaden sposób ograniczony. Zakres i sposób przeprowadzonego badania wynika ze sporządzonej przez nas dokumentacji roboczej, znajdującej się w siedzibie podmiotu uprawnionego.

Kluczowy biegły rewident oraz podmiot uprawniony, spełniają wymogi niezależności od badanego Subfunduszu, Funduszu i Towarzystwa zgodnie z postanowieniami Kodeksu etyki zawodowych księgowych Międzynarodowej Federacji Księgowych przyjętego uchwałą Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 13 czerwca 2011 r. („kodeks IESBA”), a także wymogi bezstronności i niezależności określone w art. 56 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1000 z późniejszymi zmianami) oraz inne wymogi etyczne wynikające z tych regulacji oraz kodeksu IESBA.

PKO Zabezpieczenia Emerytalnego 2020
 subfundusz w PKO Zabezpieczenia Emerytalnego – specjalistycznym funduszu inwestycyjnym otwartym
 Raport z badania sprawozdania jednostkowego
 za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2016 r.

2. Analiza finansowa Subfunduszu

2.1. Ogólna analiza sprawozdania jednostkowego

2.1.1. Bilans

	31.12.2016 zł '000	31.12.2015 zł '000
Aktywa	414 496	215 944
Srodki pieniężne i ich ekwiwalenty	33 624	12 174
Należności	6 289	2 069
Składniki lokat notowane na aktywnym rynku, w tym:	62 031	10 519
- dłużne papiery wartościowe	62 031	10 519
Składniki lokat nienotowane na aktywnym rynku	312 552	191 182
Zobowiązania	19 405	269
Aktywa netto	395 091	215 675
Kapitał subfunduszu	387 621	209 156
Kapitał wpłacony	454 838	244 634
Kapitał wypłacony	(67 217)	(35 478)
Dochody zatrzymane	(2 915)	(779)
Zakumulowane, nierozdysponowane przychody z lokat netto	(3 062)	(1 702)
Zakumulowany, nierozdysponowany zrealizowany zysk (strata) ze zbycia lokat	147	923
Wzrost (spadek) wartości lokat w odniesieniu do ceny nabycia	10 385	7 298
Kapitał subfunduszu i zakumulowany wynik z operacji	395 091	215 675
Liczba jednostek uczestnictwa (szt.)	35 011 905,378	19 271 898,276
Kategoria A (szt.)	4 117 230,179	3 156 417,650
Kategoria E (szt.)	29 090 427,433	14 830 094,357
Kategoria F (szt.)	1 804 247,766	1 285 386,269
Wartość aktywów netto na jednostkę uczestnictwa (zł)		
Kategoria A (zł)	11,12	11,07
Kategoria E (zł)	11,31	11,21
Kategoria F (zł)	11,32	11,21

PKO Zabezpieczenia Emerytalnego 2020
subfundusz w PKO Zabezpieczenia Emerytalnego – specjalistycznym funduszu inwestycyjnym otwartym
Raport z badania sprawozdania jednostkowego
za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2016 r.

2.1.2. Rachunek wyniku z operacji

	01.01.2016 - 31.12.2016 zł '000	01.01.2015 - 31.12.2015 zł '000
Przychody z lokat	1 108	207
Przychody odsetkowe	646	153
Dodatnie saldo różnic kursowych	461	54
Pozostałe	1	-
Koszty subfunduszu	2 468	1 143
Wynagrodzenie dla towarzystwa	2 459	1 142
Opłaty związane z prowadzeniem rejestru aktywów subfunduszu	2	1
Pozostałe	7	-
Koszty pokrywane przez towarzystwo	-	-
Koszty subfunduszu netto	2 468	1 143
Przychody z lokat netto	(1 360)	(936)
Zrealizowany i niezrealizowany zysk/(strata)	2 311	2 824
Zrealizowany zysk/(strata) ze zbycia lokat, w tym:	(776)	953
- z tytułu różnic kursowych	4	(5)
Wzrost/(spadek) niezrealizowanego zysku/(straty) z wyceny lokat	3 087	1 871
Wynik z operacji	951	1 888
Wynik z operacji przypadający na jednostkę uczestnictwa (zł)		
Kategoria A (zł)	0,03	0,10
Kategoria E (zł)	0,03	0,10
Kategoria F (zł)	0,03	0,10

PKO Zabezpieczenia Emerytalnego 2020
subfundusz w PKO Zabezpieczenia Emerytalnego – specjalistycznym funduszu inwestycyjnym otwartym
Raport z badania sprawozdania jednostkowego
za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2016 r.

2.2. Wybrane wskaźniki finansowe

	2016	2015	2014
Lokaty (zł '000)	374 583	201 701	8 661
Wartość aktywów netto Subfunduszu (zł '000)	395 091	215 675	96 162
Wartość aktywów netto na jednostkę uczestnictwa (zł)			
Kategoria A	11,12	11,07	10,96
Kategoria E	11,31	11,21	11,06
Kategoria F	11,32	11,21	11,04
Wynik z operacji (zł '000)	951	1 888	3 631
Poziom kosztów Subfunduszu / średnia wartość aktywów netto w okresie sprawozdawczym (%)	0,85%	0,87%	0,88%
Procentowa zmiana wartości aktywów netto na jednostkę uczestnictwa*			
Kategoria A	0,45%	1,00%	4,88%
Kategoria E	0,89%	1,36%	5,44%
Kategoria F	0,98%	1,54%	5,33%

* zmiany wyrażone w stosunku rocznym

PKO Zabezpieczenia Emerytalnego 2020
subfundusz w PKO Zabezpieczenia Emerytalnego – specjalistycznym funduszu inwestycyjnym otwartym
Raport z badania sprawozdania jednostkowego
za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2016 r.

3. Część szczegółowa raportu

3.1. System rachunkowości

Subfundusz posiada aktualną dokumentację opisującą zasady rachunkowości, przyjęte przez Zarząd Towarzystwa, w zakresie wymaganym przepisami art. 10 ustawy o rachunkowości i rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości funduszy inwestycyjnych (Dz. U. z 2007 r. Nr 249, poz.1859) („Rozporządzenie”).

W trakcie przeprowadzonych prac nie stwierdziliśmy znaczących nieprawidłowości dotyczących systemu rachunkowości, które nie zostałyby usunięte, a mogły mieć istotny wpływ na badane sprawozdanie jednostkowe. Celem naszego badania nie było wyrażenie kompleksowej opinii na temat funkcjonowania tego systemu rachunkowości.

W imieniu KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k.
Nr ewidencyjny 3546
ul. Inflancka 4A
00-189 Warszawa

Mariola Szczesiak
Kluczowy biegły rewident
Nr ewidencyjny 9794
Komandytariusz, Pełnomocnik

28 marca 2017 r.